
Søker

Opplysninger om institusjonen

Kommunenavn	5400 kommune
-------------	--------------

Institusjonsnavn	Troms fylkesbibliotek
------------------	-----------------------

Postadresse	Strandveien 13
-------------	----------------

Postnummer	9007
------------	------

Poststed	TROMSØ
----------	--------

Institusjonens leder

Fornavn	Mona
---------	------

Etternavn	Magnussen
-----------	-----------

Telefon	41 212 155
---------	------------

E-post	mona.magnussen@tromsfylke.no
--------	------------------------------

Sluttrapport

Tittel på tiltaket	Bare les! Systematisk innarbeiding av høytlesingskampanjer i folkebibliotekene i Troms.
--------------------	---

Tildelt beløp	550 000
---------------	---------

Antall tildelingsår	1-årig
---------------------	--------

Tidsperiode	2024
-------------	------

Mål for tiltaket

Målet er at flest mulig av foreldrene og/eller personal i barnehagene i Troms skal bli opplyst om viktigheten av høytlesing. Dette får vi til ved å ta i bruk to godt innarbeidede prosjekt; Les høyt! fra Tromsø bibliotek og byarkiv, og Loga munnje (Les for meg!) fra Sametinget, og gi folkebibliotekene i Troms verktøy til å implementere et eller begge i sine kommuner.

Rapport

Målgruppe for prosjektet

Målgruppe for Troms fylkesbiblioteks samarbeidsprosjekt i aktiv formidling 2024 har ikke vært sluttbrukerne, men mellomledet foresatte og barnehageansatte i kommunene i Troms. 12 av fylkets 21 kommuner har bidradd i prosjektet, og Tromsø bibliotek har i tillegg vært med i tilrettelegging, siden Les høyt! er et opplegg utarbeidet i Tromsø, som stadig gjennomføres og videreutvikles i biblioteket.

Innhold i prosjektet

Prosjektet har hatt som mål å innføre eller videreføre ett eller to tiltak i de deltakende kommunene: Les høyt! og/eller Loga munnje.

Les høyt! er et tilbud til skolens og barnehagens foreldremøter. Her tilbys det en halv time med formidler fra biblioteket, som går gjennom høytlesingens hvorfor, hvordan og hva skal vi lese høyt. Det er alltid mest fokus på det siste punktet, med en fin gjennomgang av gode nye bøker til målgruppa. Til denne aktiviteten er det også utarbeidet en ressurs i prosjektet som ligger på Kompetansebanken på Bibliotekutvikling.no.

Loga Munnje er Sametingets biblioteks utgave av Bokstart, hvor et samarbeid mellom helsestasjon og bibliotek skal gi samiske barn tilgang til bøker på eget språk fra første helsekontroll og opp mot skolealder. Det er litt ulik tilnærming til arbeidet i kommunene, noen steder leveres alle bøkene ut på biblioteket, mens andre samarbeider med helsestasjonen om den første bokgaven.

Som et tillegg i prosjektet har også Tøyveskebiblioteket blitt brukt som inngang i noen av barnehagene som har mottatt Les høyt! I tillegg har enkelte bibliotek også tatt i bruk samiske tøyvesker der de har sett dette som aktuelt i en barnehage, eller på en helsestasjon.

Resultat og måloppnåelse

Gjennom prosjektet har bibliotekene fått et nærmere samarbeid med barnehager i egen kommune, og for noen har det vært ekstra utfordrende å skulle formidle forskning og kunnskap om høytlesing til andre voksne. Dette arbeidet har også gitt egen læring på området høytlesing, som kan brukes aktivt i videre arbeid med målgruppene. En del melder også om økt bokkunnskap for den yngste aldersgruppa som en god læringskurve.

Når det gjelder kapasitet til å gjennomføre prosjektet ute i kommunene, så er det symptomatisk at syv av kommunene måtte videreføre arbeidet til 2025. Dette begrunnes stort sett med lite personal og mange andre oppgaver som må prioriteres. I starten av 2026 har likevel alle kommunene levert rapport som viser stor aktivitet over hele fylket. I Kvæningen, som opplevde at barnehagen ikke hadde ressurser til å ta imot hverken besøk eller tøyvesker, ble det i stedet opprettet kontakt med helsestasjonen og samisk klasse på skolen for å få til et samarbeid. I Tromsø, som var med i prosjektet som samarbeidspart, har Tøyveskebiblioteket ført til lang kø av barnehager som ønsker tilbud – og hittil er det produsert 100 tøyvesker. Det er likevel ikke nok for å dekke etterspørselen.

Tallene viser at det har vært foreldremøter i 19 barnehager i prosjektperioden, samt fire deltakelser på personalmøter. 16 barnehager/avdelinger har fått tøyvesker som del av prosjektet, her telles kun de som også er med i Les høyt! og Loga munnje. Loga munnje har vært innført eller forsøkt innført i 4 kommuner. Noen bibliotek har også hatt høytlesing i barnehager eller i biblioteket i perioden, og Senja bibliotek har utviklet formidlingsfilmer hvor de forteller om nye, gode høytlesingsbøker. Disse filmene kan brukes av barnehageansatte og foreldre som ønsker å finne nye godbiter til høytlesing, og ligger på bibliotekets hjemmeside.

Overføringsverdi

Prosjektet har stor overføringsverdi. Først og fremst fordi nesten alle deltakende bibliotek melder om at de ønsker å fortsette med en eller flere av aktivitetene. I tillegg er læringsressursen Les høyt! som ligger på Bibliotekutvikling.no, et eksempel på videreformidling av kunnskap fra Troms og Tromsø bibliotek til nasjonalt nivå. Entusiasmen over Tøyveskebiblioteket har også spredd seg til andre kommuner, slik at nå bortimot alle kommunene i Troms har en eller flere barnehager med et eget lite bibliotekutvalg.

I forlengelsen av, og delvis parallelt med prosjektarbeidet, har Troms fylkesbibliotek også startet arbeidet med prosjektet Livslang lesing. Her begynte vi arbeidet med samme aldersgruppe, nettopp for å kunne dra veksler på hverandres arbeid. I dette prosjektet er det jobbet fram en taksonomi (kunnskap/aktivitetstrapp) for dette feltet i biblioteksammenheng, som gjør det mulig for bibliotekene å se hvor «høyt» i trappa de ønsker å gå for å videreutvikle tjenestene sine til den yngste brukergruppa.

Avslutning

De yngste bibliotekbrukerne i Troms har gjennom dette prosjektet fått et bedre bibliotektilbud og omsorgspersoner med mer inspirasjon til høytlesing. Vi takker Nasjonalbiblioteket for å ha bidradd til et flott resultat.

Regnskap

- [Aktiv formidling - Regnskap 2024.pdf](#)

Vedlegg

- [Rapportering - oversikt.pdf](#)